

stan proti stanu. In zagradelj je prišlo tako daleč, da se gledata danes delavec in meščan ter delavec, meščan in uradnik kmeta kakor pes in mačka. Ni več tistega bratoljubja, skupnega žitja med stanovi kot je bilo nekdanj.

Na kmetih je še hvala Bogu bila dosedaj, vsaj povečini med posameznimi stanovi lepa krščanska zastopnost. Kmet in njegov delavec, obrtnik in posestnik, viničar in vinogradnik, posedujoči in neposedujoči stanovi so živeli še dokaj zastopno med seboj. Saj so vendar vsi navezani drug na drugega, kakor udje človeškega telesa na želodec. Delavec, viničar, hlapec, obrtnik in drugi potrebujejo kmeta, kmet pa če hoče vzdržati svoje gospodarstvo je navezan na druge sodelujoče stanove. Kakor potrebujejo poljski pridelki solnca in vlage, ravnotako rabi kmet delavskih moči.

In sedaj pa prihajajo agitatorji takozvane „Samostojne Kmetijske stranke“ in lovijo kmete pod pretvezo: „Samo kmet! Vsi drugi stanovi nimajo prav nič odločevati!“ S tem geslom so vrgli brezvestni agitatorji bakljo sovražstva med stanove, ki bi na deželi morali skupno delovati. S tem skrajno nepremišljenim korakom pripravljajo nova laži-kmetijska stranka tla za vkorakanje socialne demokracije v kmečke občine. S krščanskega stališča je tak boj, ki ga je pričela Samostojna Kmetijska stranka nepošten. Če bo nehala med kmetom, delavcem, obrtnikom in drugimi stanovi na deželi ljubezen in medsebojno podpiranje, je to prva pot do pogube kmečkega stanu.

Slovenska Kmečka Zveza hoče braniti kmečki stan pred vsemi nevarnostmi, ki pretijo njegovemu obstanku in njegovi moči. Ker pa hoče „Samostojna“ podreti temelje skupnosti, ruši s tem tudi temelj sreče in blagostanja kmečkega stanu. Budimo in razširjamo samozavest kmečkega stanu, gojimo med vsemi stanovi na deželi ljubezen do domače grude, a ne odbijajmo onih, ki jih potrebujemo. — Vsi za enega, eden za vse!

Samostojna Kmetijska stranka, ki so jo na Kranjskem ustanovili nekateri gospodje graščaki, gospodje tovarnarji, gospodje vojni dobičkarji in enaki „kmečki“ gospodje, je grobokop sreče in moči slovenskega kmeta. Spas in bodočnost našega kmeta je edino v Slovenski Kmečki Zvezi, stari in krepki braniteljici kmečkega stanu.

Anton Petriček.

Hmeljski keber.

(phintus porcatus).

Oglejmo si natančneje največjega škodljivca hmelja, katerega smo po preteku več kot 10 let našli v obliki kebra. Hmeljski keber je ponočnjak, ljubi temo in pride po trti le tako visoko, kolikor jo je z zemljo pokrite. Tu napravi samica z rilčkom malo jamico in položi v njo po eno jajce. Iz tega jajca izvalivša se ličinka prevrta trto in sili v njeno sredino; od tu se pomika nizdol v koreniko, zapustivši za seboj žagavni podobno blato. Ako je pot do korenike kratka, potem pride lahko v njo in se v njej zabubi; ako je pa ta pot dolga, potem se zabubanje vrši tudi v trti sami. Iz bube pride meseca julija ali avgusta keber, ki počenja zgoraj navedeno pot. Skrb vsakega hmeljarja mora torej biti, kebrovi ličinki pot v koreniko kolikor mogoče podaljšati, kar se zgodi, ako položimo trte hmeljske rastline vodoravno proti 30 cm od rastline postavljenemu drogu in jo k njemu lahko privežemo, da se začne ovijati okoli njega.

To grobanje še ima pa to dobro, da zamore trta pogrti vse polno poletnih korenin v najrodovitnejšo plast zemlje, kjer dobiva obilo živčevja v času, kadar ga je rastlina najbolj potrebna. Razen tega dá tako pogrobana trta 2—3 in še več lepih sadežev za nove nasade, ako že niso okuženi po kebru.

Če je zima dolga in se réz hmelja ne more izvršiti že meseca februarja ali marca, se kebrovi ličinki vkljub grobanju posreči priti v koreniko; da se pa to ličinki sigurno prepreči, obrežemo nasade že v jeseni. Réz je pač največ odvisna od vremena. Da-si se pri hmelju, kakor pri vinski trti spomladna rez bolj obnese, vendar jo moramo v hmelj nasadih izvrševati, da se obranimo škodljivca. Okužene obrezline kmejske trte je treba zbirati in sežigati, da-si je dognano, da ličinka pogine, ako se razpostavi uplivi zraka in vremena.

Zgodi se pa tudi, da se povodom obrezovanja že najde ličinka v koreniki; v tem slučaju je potrebno, da se ličinka s koničastim žele-

zom v rovu zabode in odstrani, ali pa da se vsa okužena mesta korenike obrežejo. Hmelj je sorodnik koprive in — „ne pozebe“. V zelo razjedanih korenikah se včasih najde keber. Da se pri tako obilem številu ličink najde tako pičlo število kebrov in bub, se tolmači s tem, da žive kebre v času, ko je rastlina v najboljšem razvitku, to je meseca avgusta. Razumljivo je torej, da morsjo hmeljski nasadi pešati, ako uničuje keber korenike.

Ličinka našega škodljivca je bele barve, ima rjavo glavo in črne čeljusti; ona je zelo podobna ogrcem, samo da je le do 15 mm dolga; buba je rumeno-rjava, keber pa svetlo rjave barve ter spada med rilčkarje.

Politični pregled.

Regent Aleksander je poveril sestavo nove beogradske vlade dosedanjemu ministru za posveto dr. Ljubi Davidoviču, samostalcu, članu Demokratske zajednice. Začasni ministrski predsednik se pogaja z raznimi ministri in strankami v predstavništvu, da bi dosegel sodelovanje pri sestavi nove vlade, ki bo do 13. t. m. po zanesljivih poročilih že gotova in pričela svoje delovanje s pomočjo narodnega predstavništva.

Na Madžarskem je komaj za pobeglim Belom Kun sestavljena vlada zopet odstopila, nadvojvoda Jožef je sedaj pripoznan za guvernerja Ogrske. Guverner, ki je imenoval ministrskim predsednikom Štefana Fridriha, bi naj izvrševal vladne posle tako dolgo, da se snide narodna skupščina in bodo zapriseženi uradniki. Predsednik ministrstva je zaposlen z nenovnanjem ministrov, ki bodo sami strokovnjaki: profesorji vseučilišča in bivši ministrski uradniki. Nova vlada ima nalog: Obnovitev Madžarske. Madžarsko boljševiška strahovlada je uničena za vedno. Pogubonski boljševizem je povsod strt in povečem s silo poteptan.

Rumunskega kralja Ferdinanda, ki je nameraval posetiti Budimpešto, ne bo na Ogrsko, ker gospodari na Madžarskem že nova vlada in Rumuni umikajo iz Ogrske večji del svojih čet. Vrhovno poveljstvo vsek entantnih čet na Madžarskem bodo prevzeli 4 entantni generali. Francoske čete, ki baje zasedejo Bolgarijo, so pričele razoroževati bolgarsko armado. Na Italjanskem je velika stavka ali štrajk. V Italiji se pripravlja prevrat. Italjansko vojaško poveljstvo je prevzelo Kotor, katerega so že ostavile francoske ter angleške ladje.

Jugoslavija je zahtevala v Parizu, da se vrnejo vsi naši ujetniki, ki se nahajajo na Italjanskem. Pariška konferenca je sklenila, da moramo na vrnitev ujetnikov čakati na sklep miru z Nemško Avstrijo.

Po raznih ukrajinskih mestih so pomorili 120.000 židov. Povsod po Ukrajini preganjajo židovstvo.

Žalostne razmere na Ruskem.

(Pismo A. Lorger, poročnika).

Rusija, 16. maja 1919.

Sedaj smo se začeli počasi pomikati zopet nazaj v Rusijo, da ji pomoremo, otresti se te židovsko-nemške boljševiške strahovlade in se postaviti na lastne ruske demokratične noge. Kakor izgleda bo boljševizem uničen za kaka dva meseca, ker se je na vseh frontah začelo uspešno napredovati. Sicer je pa že skrajni čas, ker prebivalstvo mnogo trpi in gladuje. Kamorkoli pridemo v novo zavzete kraje, povsod žalostna slika. Kruh imajo tak, da človek misli na prvi pogled, da so to posušeni konjski odpadki. Jedo pse in mačke, eden funt od 20—30 rubljev, konjsko meso je pa že redkost in delikatesa. V Petrogradu je bilo pred nekaj tedni ustreljenih par Kitajcev, ker so prodajali človeško meso. Ravno včeraj sem govoril z neko kmetico iz bližnje vasi, ki mi je rekla, da so jim dali boljševiki za Velikonoč 15 funtov ovsene z zmleto slamo mešane moke in so jim rekli, da imajo to do junija. Z druge strani so zopet vzeli prebivalstvu konje, živino in ribe. V nekaterih vaseh so pobili mnogo mladih mož, ker niso hoteli vstopiti v „krasno armijo“ (rdeča garda). Vsaki dan prihajajo kmetje in kmetice čez močvirja in jezera skozi nepregledne gozdove do 200 vrst (250 km) daleč po živež, ki jim ga prodajajo tukaj na postaji Angleži. Nekateri se začnejo od začudenja smejati, ko zagledajo beli hruh in belo moko. Nekateri se pa niti vzdržati ne morejo in začnejo kar suho moko jesti. Ko-

liko so morali trpeti ti ljudje, je vidno iz tega da pridejo 200 vrst t. j. okoli 250 km daleč peš po živež in ga zopet peš nosijo po težavnih potih in močvirjih domov. Ali vseeno z radostjo na obrazu se vračajo na to dolgo pot domov z vrečico bele moke in drugih stvari na hrbtu. Ako človek vidi vse to, se mu skrčijo pesti v gnujevu na to roparsko vlado, ki jo je vpeljala v Rusijo barbarska nemška vlada s svojim denarjem po špijonih. In čeravno že človek komaj čaka, kdaj bo napočil dan, ki nas povede domov, vendar ko vidi to bedo prebivalstva, ki še ječi pod boljševizmom, dobi zopet voljo, da bi še ostal do konca, in naj bo tudi še eno leto.

Gospodarske novice.

Usoda nežigosanih bankovcev. Kdor je bil trmast in ni dal bankovcev žigosati, bo trpel sedaj veliko škodo. Davčni uradi sedaj pobirajo nežigosane bankovce ter jih kratkomalo zaplenijo. Nežigosani bankovci nimajo sedaj nobene veljave. Torej pozor!

Naša vlada za poljedelske potrebščine. Naša vlada je iz državnih sredstev nakupila na Anglaškem za 400.000 funtov šterlingov (1 funt šterling znaša 4'5 dinarjev) raznovrstnih poljedelskih sredstev, kot poljedelskih strojev, umetnih gnojil itd., ki so našemu kmetijstvu trenutno najpotrebnejši.

Letošnja letina v naši državi. Poročila iz vseh delov naše države o letošnji letini so zelo ugodna. Žetev je v obče izpadla prav dobro, zlasti pšenice in rži se je v Banatu in v Srbiji pridelalo obilno, ječmena pa v Srbiji toliko, da še stari ljudje ne pomnijo. Tudi krompir in koruza ter stročnice obetajo dobro letino. Stanje vinogradov je v obče povoljno (samo če bo dozorelo), obilo je žyinske krme. V Jugoslaviji ne bo primanjkovalo moke, mesa in vina.

Amerika je prepovedala izvoz pšenice v Evropo. Prepoved ima dvojni namen: znižati ceno pšenici in prisiliti Nemčijo in Nemško Avstrijo, da bosta vendar bolj ponižni.

Vrednost naših gozdov. Vrednost gozdov, ki se nahajajo v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, se ceni na 1 milijardo 300 milijonov dinarjev. Ti gozdovi vržejo na leto okrog 40 milijonov dinarjev čistega dobička ali rente.

Izvoz vina. Kdor hoče izvoziti vino v Nemško Avstrijo, mora imeti poleg izvoznice, ki jo dobi pri „Centralni upravi“ v Ljubljani, še posebno dovoljenje od „Waren-Verkehrsbureau“ na Dunaju (trgovinsko ministrstvo). Če nima tega dovoljenja, mu v Lipnici ne pustijo vina naprej.

V zadnjem času se dogajajo slučajji, da gonijo posestniki konj take živali garjeve na sejme kakor tudi, da vozijo špeharji, ozir. trgovci svinje z garjevimi konji na svinjske sejme. Posledica temu je, raztrošenje imenovane kuge v sosedne okraje in hleve gostiln mesta Maribor. Znaki te bolezni so: precejšnja srbečica, konji so nemirni ter se skušajo na vsak mogoč način čohati in drgniti. Na oboleli koži vstajajo in izpadajo mali čopki dlake, napravijo se mozolčki, mehurčki, luske in kraste, na kar oteče koža in postane debela, mestoma celo krvaveča in gnoječa. Ker je ta bolezen naglo nalezljiva za druge konje, ovce ter koze in se tudi človeka rada loti, opozore naj se zanesljivo vsi lastniki konj čim preje, da je prepovedano domače živali, ki imajo kužno bolezen in so sumne take bolezni ali okužbe, spravljati v promet, ne glede na izjeme utemeljene v tem zakonu. Prestopke te določbe kaznuje sodnija z zaporom od 1 tedna do 6 mesecev ali z denarno globo od 50 K do 2000 K, oziroma z zaporom od 3 mesecev do 2 let, ako je bilo razširjenje bolezni združeno z veliko nevarnostjo za kmetijstvo.

Cene za razna žita. Cene za raznovrstna žita so v Jugoslaviji nekako sledeče: Pšenica 100 kg 220—260 K, rž 260—220, ječmen 200 do 220, koruzu 200—220, ovse 200—220, ajda 160—180 in fižol 240—280 K za 100 kg.

Cene za les. Najvišje cene za les so nekado sledeče določene: Za mehek les 300 K za kubični meter in 420 kron za kubični meter hrastovega lesa in sicer za ogljati les. V Nemčiji so cene za les za 40—60 odstotkov višje, kakor pri nas, v Italiji pa vlada tako veliko pomanjkanje kuriva, da so posekali celo najboljše drevesa oliv in drugo sadno drevje.

Cene za skorjo in čreslovino. Cene za skorjo se sedaj gibljejo med 40 K za 100 kg, za čreslovino pa med 42—44 K za 100 kg od postaje nakladanja.

Cene za kože. Cene za razne živalske kože so sedaj nekako sledeče: Konjske kože komad